

ALLE DIEREN, GROOT EN KLEIN

© Uitgeverij U2pi BV (www.jouwboek.nl), Voorburg
1e druk oktober 2014

Titel: Alle dieren, groot en klein
Auteur: Gerard Scheffer

ISBN: 978-90-8759-461-9

NUR: 320

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

ALLE DIEREN, GROOT EN KLEIN

BELEVENISSEN OP EEN DIERENAMBULANCE

Gerard Scheffer

Voor mijn moeder, die mij altijd bleef stimuleren om door te gaan met schrijven

Voor Ebony, mijn lief, die (meestal) het geduld had als ik weer eens achter de pc zat

Voor mijn vroegere collega's op de dierenambulance en in het dierenasiel, die mij hebben gesteund en met wie ik vreugde en verdriet heb gedeeld

Maar bovenal voor de dieren, zonder welke dit boek niet mogelijk was geweest

VOORWOORD

Dit boek gaat over mijn belevenissen als chauffeur op de dierenambulance, iets wat ik zo'n 15 jaar heb gedaan. Nu loop ik een zeker risico door met deze zin te beginnen. Als u dit leest terwijl u nog in de boekhandel staat en de weg langs de kassa nog niet heeft gemaakt bestaat er een kans dat u dit boekje weer teruglegt en dat betekent inkomstenderving voor mij.

Anderzijds was u gewaarschuwd door de titel, dus waarschijnlijk zal het zo'n vaart niet lopen. Er is zelfs een kleine kans dat u niet alleen het nut van een dierenambulance erkent maar dat u zelfs groot voorstander bent van het bestaan van een dergelijke instelling. In dat geval adviseer ik u dit boekje te kopen. Niet alleen om mij van een klein stukje inkomen te voorzien, maar omdat u het waarschijnlijk leuk vindt om te lezen.

Ik vond het in ieder geval leuk om te schrijven. Niet dat alle verhalen even leuk zijn. Sommige zijn leuk, sommige zijn een beetje verdrietig en weer andere geven u wellicht een kort moment tot overpeinzing. Alle verhalen hebben één ding gemeen: ze gaan over dieren. Beter gezegd: over wat dieren kunnen meemaken, met zichzelf, met andere dieren en vooral met mensen. Ze gaan over wat mensen die op een dierenambulance werken, altijd willen en soms kunnen doen voor dieren.

Als u nu heeft besloten om dit boekje te kopen: dank u

wel. Ik wens u net zoveel leesplezier als ik schrijfplezier heb gehad.

Gerard Scheffer

KENNISMAKING MET HET VAK

Ik begon mijn carrière op de dierenambulance zo'n 18 jaar geleden. Voor zover je althans een dergelijke term kunt gebruiken voor iemand die niet weet wat hij met z'n tijd moet doen, gek is op dieren en volgens sommige mensen ook gek genoeg is om zich zonder enige financiële vergoeding bij nacht en ontij zijn bed uit te laten bellen om een dier te helpen.

Dat ik niet wist wat ik met m'n tijd moest doen was overigens min of meer gedwongen. Door bepaalde persoonlijke omstandigheden was ik tijdelijk niet in staat om met arbeid de kost te verdienen, en vijfmaal per dag stofzuigen ter afwisseling van viermaal per dag de plee schoonmaken alvorens aan het pieperjassen te beginnen is niet iets wat je erg lang volhoudt zonder te gaan twijfelen aan je geestelijke vermogens.

Dus toen ik op een dag na de derde keer stofzuigen een minuscuul advertentietje in het plaatselijke sufferdje zag staan liet ik de stofzuiger uit de door bleekmiddel misvormde handen vallen en belde naar het nummer wat werd aangegeven "voor informatie en aanmelden". De informatie die de – overigens plezierig klinkende – juffrouw aan de andere kant van de verbinding gaf bestond uit de eerder genoemde vermelding dat het werk door vrijwilligers werd gedaan en er derhalve geen vergoeding tegenover stond, dat het echter zeer dankbaar

en vooral mooi werk was en dat nieuwe gekken (zij zei vrijwilligers) altijd zeer welkom waren.

Terwijl ik haar aan de lijn had hoorde ik op de achtergrond een compilatie van geluiden welke bestond uit mobilifoongesprekken, een krakende politiescanner, een hond die blijkbaar spijsverteringsproblemen had en het luide getimmer van een hamer.

Het gaf mij de indruk van een meldkamer van politie waar het plafond was ingestort en nu werd gerepareerd en waar zojuist een politiehond de laatste resten van een inbreker verorberde. Kortom, ik maakte een afspraak.

De daaropvolgende zondag vond ik na enig zoeken het zenuwcentrum van de Regionale Dierenambulance. Het bleek gevestigd in een soort van uitbouw onderaan een hoge flat in een vrij troosteloze Haarlemse wijk.

Voor de deur stonden twee – in mijn ogen zeer professioneel uitziende – dierenambulances geparkeerd, compleet met oranje zwaibalken en voorzien van een opvallende striping waarop het groene kruis met de witte slang domineerde. Voor de deur van de burens stond een zeer professioneel gestript autowrak waarvan de wielen vervangen waren door stoeptegels. Het was rond tien uur en de straat maakte de bekende stille indruk van een zondagochtend. Het was blijkbaar te vroeg om auto's te slopen. Dat het nooit te vroeg of te laat is voor dierenambulances zou ik later merken.

Via een rammelende buitendeur en een klein halletje

betrad ik de door mij veronderstelde meldkamer. Het eerste wat opviel was de – opnieuw in mijn ogen zeer professioneel uitziende – mobilfooninstallatie, het tweede was een gevoel van claustrofobie.

De ruimte was sowieso al niet groot, en afgezien van de genoemde communicatiecentrale gevuld met een grote tafel met formica dekblad, een aantal stoelen van uiteenlopende soort en bouwjaar, en voorts met een aantal mensen, eveneens van verschillende bouwjaren.

Achterin ontwaarde ik een deur die waarschijnlijk naar onvermoede spelonken voerde met daarnaast, tegen de wand, een diepvrieskist met het formaat van een mammoetkeutel.

Eenzelfde vergelijking kwam in mij op bij het zien van een dame die, geperst in een vervaarlijk krakende bureaustoel waarvan de armleuningen zover in haar zijden sneden dat ik vreesde voor het welzijn van haar inwendige organen, achter de mobilfoontafel zat. Zij was doende een berg frites en enige snacks van onbestemde afkomst weg te werken, hetgeen bij mij een vermoeden omtrent de oorzaak van haar omvang deed rijzen. Achteraf bleek dit slechts ten dele waar te zijn.

Ik kreeg een stoel aan de tafel aangeboden door een wat oudere man – zoals later bleek leek hij ouder dan hij was – met een (sorry Jan) ietwat uitzonderlijk uiterlijk. Grijze plukken warrig haar rond een gebruinde, schijnbaar door zeewater en -wind getaande kop, een soort vest over een soort T-shirt boven een soort broek

boven een paar afgetrapte slippers, allen voorzien van de nodige slijtplekken en brandgaten van neerdwarrelende, brandende tabakplukjes. Dit vermoeden werd bevestigd door de ongeveer 10 filtersigaretten die hij tijdens ons 10 minuten durende gesprekje opstak. Het bleek de echtgenoot van de door inwendig trauma bedreigde dame te zijn.

Op dat moment dacht ik dat zijn helderblauwe pretoogjes het meest opvallend in zijn gezicht waren. Later bleek dat zijn kunstgebit te zijn waar hij werkelijk de meeste verbijsterende capriolen mee kon uithalen. Belangrijker dan dit alles was dat hij in de daaropvolgende jaren mijn leermeester zou worden en een vent uit duizenden zou blijken te zijn.

Na de kennismaking en een informatief praatje werd er een veelvuldig gekopieerd formuliertje ingevuld met mijn persoonlijke gegevens en werd ik voor die ochtend ingedeeld bij een in leeftijd jongere maar in ervaring rijpere collega bij wie ik, zodra een rit zich voordeed, mocht “opstappen”.

Ik ben die ochtend, tot twee uur 's middags, slechts éénmaal opgestapt voor een melding waar we achteraf gezien niets mee konden. “Typisch zondagochtend” was het commentaar van de collega's. Het was echter wel mijn kennismaking met de wereld van de dierenambulance, van gelijkgestemde mensen in hun opvattingen over dieren en dierenliefde, hulpvaardigheid en mensenkennis.

DE PAUW
(OF: HOE JE INGEWIJD WORDT OP EEN
DIERENAMBULANCE)

De week daarop, een donderdagochtend. Geheel volgens afspraak en mijn voorlopige inroostering ben ik rond 10.00 uur op “de centrale”. Vraag me niet waarom, maar ik voelde me of ik in een warm, bekend nest terugkwam. Ik had dienst met een andere collega, Jack.

Jack was een aardige man, rustig, vriendelijk en behulpzaam, maar bovenal groot. Erg groot. Jack mat ruim twee meter in de lengte en wellicht zo’n meter in de breedte.

Vooraf met zijn lengtemaat werden de collega’s regelmatig geconfronteerd als ze de dienst van hem overnamen en de afstellingen van de bestuurderstoel volledig moesten herzien.

Toen we ambulances kregen met een in hoogte verstelbare stoel leverde dat vaak een komisch tafereel op als Jack’s opvolger instapte en plotseling onder het dashboard verdween. Na enige tellen zag je ’s mans – of vrouws hoofd dan in een geleidelijk tempo weer verschijnen, gelijk zat hij of zij in een lift. Een ander fenomeen was het steeds als Jack de centrale binnen kwam. Ik had al verteld dat het een vrij kleine ruimte was, maar als Jack er was kreeg je het gevoel in een klein formaat hondenhok te zitten.

Maar goed, die donderdagochtend hadden we samen dienst, en het werd mijn inwijding in het vak. Op zeker moment kwam er een telefoontje binnen van de politiemeldkamer in Haarlem. Logischerwijze heette dit een politiemelding en betrof een pauw die pogingen deed het verkeer te regelen nabij de Randweg en aldus voor near-misses tussen de auto's zorgde. Of we even wilden kijken of we "er iets aan konden doen". Wel, dat konden wij, twee beginnende ambulancemedewerkers, natuurlijk wel. Dachten we.

Ter plaatse gekomen was de pauw snel gevonden. Dat kon ook niet missen want het was er één van het type Boeing-747, met een sleepstaart van zo'n 70 centimeter. Precies zoals je ze op een kinderboerderij ziet hoewel ik mijn kinderen uit de buurt zou houden bij dit exemplaar.

Heeft u wel eens twee volwassen mannen een pauw zien proberen te vangen? Als u de kans krijgt moet u er even de tijd voor nemen, het is zeker de moeite waard.

Voorals de één ruim twee meter lang en een meter breed is en de ander...nouja, laat maar. In ieder geval maakte Jack's postuur hem een ideale blokkade tegen vluchtpogingen. Terwijl hij met uitgestrekte armen het dier in hoeken probeerde te drijven liep ik als volkomen zot liefkozende geluidjes te produceren in een poging het dier gerust te stellen. U heeft gelijk, dat lukte niet en toen we dat doorhadden veranderden we van tactiek. In plaats van hem te vangen besloten we hem zover als mogelijk

van de voortrazende verkeersstroom te jagen – hoewel ik na geruime tijd voor gek te hebben gelopen de neiging kreeg om het beest juist middenin die verkeersstroom te drijven.

Na ook nog eens in en vervolgens weer uit een boom te zijn gevlogen liet de grappenmaker zich tenslotte het terrein voor een groot schoolgebouw op dirigeren.

Een schoolplein met ontelbare hoeken en een pauw-bestendige afrastering: nu hadden we hem. U heeft weer gelijk, we hadden hem niet.

Met een luchtverplaatsing waar een klein formaat helikopter jaloers op zou zijn verhief het beest zich in de lucht om vervolgens, tientallen meters boven ons, op het schooldak te verdwijnen. Waren wij verstandig geweest dan hadden we het daarbij gelaten en op het rapport ingevuld “vogel veiliggesteld”. Maar wij waren niet verstandig. Wel overmoedig. De schooldeur bleek niet op slot te zijn, en hoewel er duidelijk geen lessen werden gegeven was daar wel de conciërge. Een behulpzame man, die naast het nut van onze pogingen waarschijnlijk ook het komische ervan inzag. Breek de dag, vang een pauw. Even later stonden we op het platte dak, opnieuw oog in oog met aartsvijand nummer 1 die ons vanaf de borstwering hooghartig aanstaarde.

De conciërge bleek ook een voorzichtig man; hij bleef veilig binnen staan en aanschouwde door het draadglas heen onze actie. Bijna was hij getuige geweest van het voortijdige einde van mijn ambulancewerkzaamheden.

Langzaam op de vogel aflopend, opnieuw onsmakelijke lokgeluiden producerend naderden wij van twee kanten de borstwering. Nog drie meter, twee meter, één.... en nog steeds bleef het stomme beest zitten. Had ik al gezegd dat ik overmoedig was? In een opwelling van pure doodsverachting wierp ik mij op de pauw, en op hetzelfde moment dat ik Jack's hand me bij m'n jas voelde grijpen had ik de groenblauwe staart te pakken.

Ik weet nu dat een pauw uitstekend kan vliegen met een halfgeplukte staart.

De pauw hebben we niet meer gezien, zijn staartveren hebben nog lang achter de voorruit van de ambulance gelegen, als jachttrofee en als herinnering aan het moment dat Jack voorkwam dat ik van het dak lazerde. Voor mij geen pauwen meer.

COMMUNICATIE

Bij de dierenambulance Haarlem verliep de elektronische communicatie via twee kanalen: de mobilofoon en de - toen nog enigszins in de kinderschoenen staande - mobiele telefoon. De eerste voor de normale, gangbare meldingen over en weer, de tweede voor het uitwisselen van meer vertrouwelijke informatie. Over de mobilofoon werden geregeld de nodige grappen gemaakt als de situatie dat toeliet, overigens vaak veroorzaakt door andere gebruikers van onze frequentie. Maar er was evenzovaak sprake van serieuze en dan ook vaak vertrouwelijke gesprekken, zeker waar het onze cliënten betrof, die dan werden gevoerd over de mobiele telefoon. Van de meldkamer kreeg je dan de opdracht “ambu 1, over naar mobiel”. Dan wist je dat het besprokene niet bedoeld was voor vreemde oren.

Dit systeem hebben we later, in Haarlemmermeer, laten vallen. Een mobilofoon is ontzettend makkelijk, maar het huren van een frequentie kost handenvol geld en de apparatuur is duur. Bovendien werd de communicatie via de gsm steeds betrouwbaarder.

ZWAAIBALK

U kent misschien wel de mening die sommige vrouwen hebben over het onvermogen van sommige mannen om lengte te schatten, zeker waar het een bepaald lichaamsdeel betreft. Lach niet te snel, dames. Ook sommige vrouwen ontberen dat vermogen, en ik ken er één. Al had het niets met lichaamsdelen te maken.

Zij was, in die beginperiode, een collega van me, een vrolijke bijdehante meid. Uitbundig, altijd klaar met een gepast antwoord en een grappige opmerking wanneer één van ons iets stoms had uitgehaald. Tot de dag dat ze in de ambulance bij McDonald's in Haarlem wat eetbaars ging halen en daarvoor de McDrive gebruikte. Wellicht was zij vervuld van het vooruitzicht op een portie knapperige frietjes met die speciale frietsaus. Misschien ook verkeerde zij in gespannen verwachting wat deze maand het speelgoed bij het Happy Meal zou zijn.

Zeker is dat zij bij het naderen van de roodwitte lat welke de maximale doorrijhoogte van de MacDrive aangaf, vergat dat er een oranje zwaai balk op het dak van de ambulance was gemonteerd. Toen ze terugkwam op de centrale had ze geen frietjes, geen Happy Meal en ook geen zwaai balk. Ook geen praatjes meer trouwens.

SCHADE

Aan een dierenambulance wordt wel eens schade gereden. Gezien het aantal mensen wat achter het stuur zit, de kilometers die gemaakt worden en het soms spoedeisende karakter van de ritten is dat niet zo verwonderlijk. Steeds wordt ons, chauffeurs, op het hart gedrukt om vooral voorzichtig te zijn, en dat zijn we ook. Maar ondanks dat is het niet altijd te vermijden. Jan is daar redelijk coulant in, of je moet het echt te gek maken. Door, bijvoorbeeld, de ambulance als een Leopard tank te zien en achter twee enorme brandweerwagens het weiland in te scheuren. Die brandweerwagens zijn daarop berekend, hoog op hun wielen. Een simpele dierenambulance niet, getuige de kromgebogen kokerbalk. De auto zag er echt niet meer uit. De collega ook niet nadat Jan met hem klaar was.

AFSCHEID NEMEN EN OPNIEUW BEGINNEN

Bij de dierenambulance Haarlem ging het al een tijdje niet echt lekker. Je ziet het vaker bij organisaties die klein en nietszeggend beginnen en gaandeweg uitgroeien tot iets wat werkelijk betekenis heeft. Zo ook bij ons. Naarmate we als dierenambulance belangrijker werden, meer gingen betekenen, waren daar ook mensen die vonden dat zij het beter konden doen dan Jan. Jan was de stichter, de oprichter, de drijvende kracht. Een non-sense man, zonder al dan niet kouwe drukte; gewoon die beesten helpen, dat was zijn motto. Maar ook hij kon er niet aan ontkomen: er moest gemanaged worden, vergaderd, geregeld, en vooral, er ging geld om. Sponsors gaven ruime bedragen, er waren giften, testamenten, contracten met gemeenten. Jan kon daar uitstekend mee omgaan, maar sommigen vonden dat hij het niet goed deed.

Het duurde een hele tijd maar toen was het zover: Jan hing zijn pet (hij had geen pet maar een jas) aan de wilgen en vertrok. Een paar weken daarna was hij stomverbaasd dat enige tientallen mensen hem volgden en ook hun jas (ook zij hadden geen pet) aan de takken hingen. En het zou Jan niet zijn als hij toen niet opnieuw de ploeg ter hand nam en het land wilde bewerken: er zou een nieuwe dierenambulance komen, in de Haarlemmermeer.

Opnieuw maakte hij het begin, en nu waren er al die mensen die alles hadden meegemaakt en nu weer, samen met hem, gestalte zouden gaan geven aan zijn idee, zijn wensdroom. Uiteindelijk bleek het onze gezamenlijke wensdroom te zijn. We namen afscheid, met weemoed, met pijn, maar met hetzelfde gevoel als de Nederlanders die emigreerden naar verre oorden: we gaan ervoor en we maken er wat van!

Dat was de geboorte van de Stichting Dierenambulance Haarlemmermeer / Aalsmeer.